

OZVENA ZAPADU

(ECHO OF THE WEST)

PUBLISHED WEEKLY

ZABAVNY : TYDENNIK

Vychází každou středu. Published Wednesday

Vydavatelé : Publishers

ODVARKA BROTHERS, CLARKSON, NEB.

Předplatné na rok \$1.00 Subscription \$1.00

Adresa jednoduše:

ODVARKA BROS., CLARKSON, NEB.

Rusko zachránilo Francii.

Plukovník Shumský, který je válečným dopisovatelem Petrohradského časopisu Bourse Gazette, ve svém posuzování, co vlastně bylo velikou strategickou chybou pro Rakušany a Němce, chybou, která byla počítána na obou koncích válečných oblastí, praví mezi jiným, že ruská vítězství nad rakouskými voji v Haliči byla příčinou toho, že od západních bitevních linií musili Němci stáhnouti mnoho vojska, které po svém vyslání do Východního Pruska značně ulehčilo Francouzům. Zásahu francouzsko-britických úspěchů dlužno dle něho přičísti jedině vítězství ruských zbraní v Haliči a pak důmyslné provedení ruskému postupu na Východní Prusko. Rakouské a vedle něho i německé vojsko bylo ruskými úspěchy tak ohromeno, že Němce považovalo za svou povinnost celou část velice své armády odvolati z Francie a poslati ji proti Rusům, což ovšem Francouzům zase umožnilo výpad proti Němcům. Stejný válečný dopisovatel nepovažuje vojenské operace německé ve Východním Prusku za nějak obzvlášť významné a důležitá a to proto, že Východní Prusko svou přirozenou polohou neposkytuje místa, na kterých dalo by se počítati s nějakou významnější činností a německé vojsko nebylo schopno vykonati v této zemi žádné vojenské operace. Dále praví, že rychlý postup generála Rennekampa proti Východnímu Prusku a pak rychlá a častá vítězství ruská nad německými a rakouskými přímelými Němce vyvolali za účelem sebehájení velikou sílu vojska proti Rusům, kteří se začali státi pro ně velice nebezpečnými. Němci na své východní hranice posílali pomocné sbory a posily nepřetržitě ode dne 28. srpna až do 7. září. Hned potom podnikli na Rusy útok v okolí jezer Mazurských, v krajině tedy, která je jim velice dobře známá. Když pak postupovali, jako se jejich pravé křídlo vyznačovali velikou silou na frontě směrem od Nordenburgu ke Goldapu a Suvalki. Tento manévry, kterým armáda generála Rennekampa mohla snadno být uvedena ve velice choulostivou situaci, byl však v čas Rusy prohlédnut a tito, když byli soustředili své všechny síly proti nepřátelským křídlům, další postup při velkých obětech vlastních zastavili. Leč i Němci tento pokus svůj draze zaplatili a na konec musili přihlížeti k tomu, jak ruské vojsko zaujímá posice, které se pro ně opravdu výhodnými staly v postupu dále, který pro Němce nevykazuje již žádné úspěchy. Ruská strategická taktika osvědčila se i v tomto případě a to skvěle.

Zaplete se Soustátí také do války?

Na správném zodpovězení této otázky velmi mnoho záleží. Kdyby se to dalo správně odpovědět, a sice kladně, věděli bychom, jak katastrofě předejít. V přítomné době nebezpečí není nic tak osudného, jako příliš velká jistota, že Soustátí se do války zapletě, neboť, že každá z válčících mocností má už sousto větší nežli mouže dobře polknout a proto Soustátí bude necháno na pokoji, ať si dělá co mu libo. Jeť podeceňování nebezpečí stejně chybné, jako přeceňování.

S jedné strany se zdá, že je Soustátí před válkou zabezpečeno a to je se strany Japonska. Totiž pokud se týče onoho německého přístavu Kiao Čau, kterýž dle ja-

ponského ultimatum Německo má postoupiti, aby mohl být opět vrácen Číně, již vzat před nějakými sedmácti měsíci, když tam přišlo několik německých misíonářů k zavrždění. Kdyby si tento přístav Japan po vypuzení Němce chtěl nechat sám, bylo by to mohlo zle s mírem dopadnouti. Ale protože Japan slibuje přístav Číně vrátiti, zdá se, že nebezpečí je zažehnáno, jelikož říše mikádova tak dalece každému slibu dostává a potom všechny ostatní velmoci jsou toho jejího slibu svědky a Soustátí by se také jejich zakročování dovolávalo. Když Japan vrátil Číně Port Arthur a Anglie Wei-Hi-Wei, může Německo vrátiti nyní Kia Čau bez všeho pokoření, a kdyby opravdu Japonci vypálili tím rybník, totiž vrátilo ho Číně před lhůtou japonským ultimatem určenou, bylo by to tím lépe.

S této strany tedy válečné nebezpečí této zemi nehrozí, ani pro případ, že by Japan ten přístav držel po nějaký čas za nedostatečnosti čínské vlády pořádek tam zaručit.

Hlavní nebezpečí války dlužno hledati jinde, a sice na druhé straně Soustátí, odkudž ale by se to též do Asie zatáhnouti mohlo.

A toto nebezpečí vězí ve změně politiky naší země ohledně kupování v cizině stavěných obchodních lodí.

Americké obchodní loďstvo v přítomné době nestojí skoro za řeč, z té příčiny, že Američanům se obchodní loď nevyplácí a vláda je nepodporovala. Americkou loď byla dosud pouze taková, která je stavěna v této zemi potom která má americké důstojníky a dále, která patří americké společnosti. Proto že však stavba lodí v této zemi přichází mnohem draze nežli stavba v Evropě, kdež je práce lacinější a protože vydržování amerických důstojníků přijde také mnohem draze, a příjmy lodí americké nejsou o nic skoro větší nežli konkurenčních lodí cizozemních, americké obchodní loďstvo zaniklo a všichni zámořskou dopravu amerického zboží obstarávají hlavně lodí cizozemské, anglické, francouzské, a jiné, a ovšem také německé.

Tyto německé lodě, jejichž je velmi mnoho a některé jsou hodné velké, nyní za války plouť nesmějí, tak musí zahálet. Následkem toho mnoho amerického zboží je bezdovozu a země tím trpí obchodně. K nápravě toho zla prozraz zákon, kterýž kupování cizozemských lodí dovoluje za podmínek velmi uvolněných. Pod americkou vlajkou mohou nyní plouti koupené lodě, byť majitelé nebo důstojníci Američany nebyli.

Ted' zbývá vytkati, co takovému zákonu řekne Anglie. Dovolí to? To je otázka. Nedovolí-li to Anglie, nedovolí to ani Francie ani Japan. A bude-li Soustátí tvrději státi na svém do války se zaplete také. To je právě to nejhorší, že válka dvou národů se dotekne jiných tou měrou, že mohou do víru jejího také strženy býti.

Co říká tomu zákonu Anglie? Prozatím se oznamuje neúředně, že podá proti tomu protest. Oznamení to je sice, jak praveno neúředně a okolovraté, ale dosti zřejmé a pravděpodobné. A jakmile dva váleční psi začnou na sebe zubý cenit, nastává veliké nebezpečí.

Příčinou toho jest podskočnost jedné, někdy obou stran. Anglie by se to dalo správně odpovědět, a sice kladně, věděli bychom, jak katastrofě předejít. V přítomné době nebezpečí není nic tak osudného, jako příliš velká jistota, že Soustátí se do války zapletě, neboť, že každá z válčících mocností má už sousto větší nežli mouže dobře polknout a proto Soustátí bude necháno na pokoji, ať si dělá co mu libo. Jeť podeceňování nebezpečí stejně chybné, jako přeceňování.

S jedné strany se zdá, že je Soustátí před válkou zabezpečeno a to je se strany Japonska. Totiž pokud se týče onoho německého přístavu Kiao Čau, kterýž dle ja-

směch válčících Angličanů a Francouzů. To by však bylo obcházení námořních zákonů a ono neúřední prohlášení oznamuje, že Anglie takového nie nestrpí. Soustátí může kupovati cizí lodě, ale pouze takové, které patří národům neutrálním. Lodi národů válčících ale koupiti se jí nedovolí a kdyby je koupilo, Anglie, jakož i Francie a Rusko je zabaví, vzor tomu, že by pluly pod americkou vlajkou.

A když by Američané takové zabavení prohlásili za úrážku své vlajky, je válka neodvratna.

Nebezpečí je tím větší povážlivěji že ku každé válce přivádí hrabivosti několika kapitalistů, kteříž se domohou ochrany své vlády, a tato takzka k vůli nim válčí.

Několik amerických kapitalistů vidí, že by zužitkováním těch německých zahálejších lodí velice zbohatlo. Proto nasadí všechny lodě, aby naše vláda jim to dovolila. I také jak vládu do války vrátitout je plán hotov. Právě nyní se totiž jedná o jiný zákon, dle kteréhož naše vláda má takové obchodní lodě pojištit proti každé válečné ztrátě. Tak kdyby takové lodě byly zajaty, naše vláda to bude muset těm špekulantům zaplatiti. Tím se arcit poštve celý národ a v kalné vodě se snadno loví. A že válčící mocnosti nedovolí přenos německých lodí pod americkou vlajku po prohlášení války, jest jisto. Před válkou mohou skupiti třeba všechny, po válce též, ale během války ne. Naši obchodníci je ale před válkou nechťeli, po válce je také chťti nebudou.

Od věků národ český ve staré vlasti neocílil se v tak těžkých zkouškách, jako nyní. Připravován o nejlepší své syny, vyslané do prvých řad proti slovanským bratřím a proti svému vlastnímu cíti, ochuzován po staletí vydeřácnou politikou vídeňskou ve svém vývoji kulturním i hospodářském násilně zdržován rakouskými vládami, volá k Vám, přátelé, český náš lid ze staré vlasti o pomoc, o přispění. Kdo dovede v této těžké chvíli se zapříti? Kdo by mohl vyhnouti se svatě povinnosti, která jest mu uložena jeho nedotčenou láskou k starým rodovým lánům tam za mořem, odkud právě nyní se ozývá výkřik zoufalství, kde však zdvihají se i hlasy naděje, že oběti, přinesené dnes českým lidem na životech, a tech a statech nevyzní na prázdno, nýbrž že z nich svítne drahé zemi české jítrenka lepší budoucnosti!!

Věřme, že nebude v této chvíli po celých Spojených Státech i Kanadě věrného syna a upřímné deery národa českého, kteří by dle svých sil a možnosti nepodalí nám ruku pomocnou k dokončení díla, směřujícího k zmírnění bídy a žalu na straně jedné, a k vybudování podmínek pro šťastnější a samostatnější budoucnost naší staré vlasti na straně druhé. Zůstávajíce loyálními občany Spojených Států, této nové vlasti, která na rozdíl od vlády rakouských, dopřává každému jednotlivci nerušený rozvoj, semkli jsme se v podepsané "Národní Sdružení" za tím účelem, abychom společnou prací celé české Ameriky mohli způsobit nejučtelnější státi se prospěšnými své staré vlasti, která má pomoci tolik zapotřebí.

Účely Českého Národního Sdružení v Americe jsou:

1. Soustavnými sbírkami, prováděnými v Spojených Státech a Kanadě vybudovati fond ku zmírnění bídy a útrap i hospodářských pohrom ve vlastech následk jejich.

2. Účinnou propagandou pracovati k informování americké a světové veřejnosti o tužbách, historických, přirozených i lidských právech národa česko-slovenského v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku.

3. Působiti vhodnými prostředky k tomu, aby při nastávajícím řešení evropských politických a

národnostních otázek, k němuž nutně nyní váleka vede, bylo s požadavky svobodného rozvoje a s právy na samostatnost českého národa počítáno.

Jsmo si vědomi zodpovědnosti, která nám tím byla uložena obrácíme se upřímně na všechny věrné Čechy v této zemi, na naše spolky, tělesa a instituce i k našemu tisku se žádosti, aby nám ve splnění této těžké práce byli nápomoeni. Zveme vás v řady naše! Žádáme od vás pomoc mravní, aby práce naše mohla působiti potřebnou váhu na americkou veřejnost, prosíme vás však i o akci sbírkovou ve prospěch postižených. Jeho úkolem jest zmírniti bídu a žaly, způsobené zběsilostí válečnou.

S touto činností ruku v ruce pracuje Česko-Americká Tisková Kancelář jako Tiskový odbor Sdružení k tomu, aby široká veřejnost americká i mimoamerická byla seznámena s těžkým postavením zemí českých, s jejich útlakem a jejich doposud marným voláním po lidských právech, aby mohla se ozvati, až o osudu naší staré vlasti bude rozhodováno. Těto práci, čelící k osvobození zemí českých z dnešního poměru k rakouské říši přikládáme mimořádný význam. Leč má-li se i tato zdáti, jest třeba míti po ruce i tu dostatečný fond politiký! Očekáváme, že i přátelé naši, pochopující tuto akci, nám pro ni svého finančního přispění neodlehčí. Žádáme proto, aby všechny příspěvky byly výslovně označeny, k jakému účelu jsou zasílány.

Přátelé! Po věky usiluje lid polský o svou samostatnost a přičiní se k tomu, aby se dostal k své vlastní zemi. Dokažme rychlou a účinnou pomocí, že i nás tato dnešní veliká doba zastihla připravenými, že i naše láska k staré vlasti neutuchla, že i naše láska k staré vlasti neutuchla, že i my činem jsmo ochotni, státi na místěch, když volá k nám naše stará vlast, předmět to našich vzpomínek, našich lásky i našich snů! Dvakrátě dá, kdo rychle dá! Všechny příspěvky přijímá pokladník Česko-Národního Sdružení v Americe p. J. F. Štěpina, 1825 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Za Českého Národního Sdružení v Americe: Dr. Ludvík Fisher, předseda. Jar. Zmrhal, Karel Vinklár, Alois Melichar, tajemník. Národní Rada Česko-Americká: E. St. Vráz, předseda, F. S. Bujárková, taj., Česko-Americká Tisková Kancelář: E. Beránek, místopř., R. J. Pšenka, taj. Česko-Slovenský Pomocný výbor: J. F. Štěpina, předs., J. V. Nigrin, taj.

"Chicago American" o kletbě Habsburského rodu.

Nyní, když se hrnou na starého císaře neúspěchy rakouského vojska, zajímavý jest souhrn všech jeho strasti, jak byl uveřejněn v jednom chicagském denníku. Ze všechny jeho útrapy jsou přičítány kletbě která byla proti němu pronesena na začátku jeho vlády, není se co diviti. Inteligentní čtenáři vysvětlí si běh jeho života starým českým příslovím: "Jak si kdo ustele, tak si leme." V mnohých případech jest člověk sám tvůrcem svého osudu, a jak císař František Josef I. jednou oproti jiným, nyní ve shodě s okolností mi se oplácí jemu. "American" o jeho neštěstí přináší následující:

"Když byl František Josef jinochem, byl synovcem panujícího císaře Ferdinanda, jenž neměl dětí. Maďaři, dlouho ukrutně Rakušany utiskováni, začali revoluci v r. 1848, jež se jim s počátku dařila. Tu císař Ferdinand vzdal se trůnu ve prospěch svého mladého synovce Františka Josefa. Tu však ear, který nepřál roztržení sousední říše, přišel Rakousku na pomoc a statečně Maďaři s hroznou surovostí přemoženi. Každý Maďar v poli zajatý bez milosti zastřelen. Maďarští vlastenci vyvezení ze svých domovů a po tue-

Bolesti a křeče

při revmatismu, neuralgii, ústřelu čili houseru jsou spěšně zahnány, je-li použit

SEVERŮV Gothardský olej

jako liniment. Zmenšuje zápal, odstraňuje otekliny, zahání křeče a ztuhlost.

Cena 25 a 50 centů. Na prodej v lékárnách.

Dobře při holení i při vymývání hlavy.

Severovo léčebné kožní mýdlo

Vytváří se pro toaletu i koupel. Cena 25 ctů

Projímavé cukrovinky pro děti i dospělé. Cena 10 a 25 centů.

Na prodej v lékárnách. Nepřijímejte nápodobenin. Nemá-li je váš lékárník, objednejte si je přímo od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Ia.

tech oběšen a mezi nimi byl i mladý hrabě Karolyi, stejně starý jako císař František Josef. Po popravě matka hraběte prodlala se vojáky k císaři a hrozila mu, proklela ho i celý jeho rod. A skutečně, každé slovo její hrozby se splnilo, nebo neštěstí stihalo císaře neustále. Francouzi pod Napoleonem III. přišli na pomoc italským nacionalistům a porazili Rakušany u Solferina a Magenty a císař rakouský ztratil italské provincie. — V r. 1866 Prusové pod řízením Bismarka, prohlásili náhle válku a porazili Rakušany u Sadově, čímž Rakousko přišlo o předáctví v Německu. Rok na to mladší císařův bratr Maxmilian, vnučený Napoleonem III. za císaře Mexičanům byl sesazen a mexičanskými revolucionáři zastřelen. Tragický jeho osud dohnal mladou jeho choť Charlottu, také příbuznou Hapsburkům, k šílenství. Sňatek Františka Josefa s romantickou a spanilou Alžbětou bavorskou byl nešťastný. Hned na začátku zkalen byl šílenstvím bratrance císařovna, krále Ludvíka bavorského, a jeho bratra Otty. Povídalo se, že její zavržená Ludvíka k vůli Františku Josefovi šílenství prvnějšího urychlilo, ale největší tragedie života císařovna přišla v r. 1889, kdy jediný jeho syn, korunní princ Rudolf, nalezen na loveckém zámku v Mayerlingu blíž Vídně mrtve. S ní nalezena byla mrtva také krásná baronka Marie Vetsera. Na sta vysvětlení této tragedie bylo podáno, ale ani jedno nebylo dokázáno. Rakouský dvůr rozhodně zakázal všechny pokusy policie vyslechnouti nebo potrestati všechny, kteříž s truchlou souviseli. Rudolf nebyl spokojen se svojí choť Štefanou, deeron belgického krále Leopolda a rád vyhledával veselou společnost a také tu osudnou noc hýřil v loveckém zámku s několika členy nejvyšší šlechty rakouské. Mnoho víry přikládalo se náhledu, že Rudolf řekl Veltserové, že ji musí nechat a tu ona ve zlosti zastřelila jej i sebe. Jiné vysvětlení jest, že Rudolf napadnul jednoho ze svých hostů zbraní, ze žárlivosti na baronku, a tento muž zabí jej v sebeobraně, při čemž Veltserova náhodou byla zastřelena. Když mrtvola Rudolfova byla vystavena v císařské kapli ve Vídni, bylo vidět, že celá hlava až na malý kousek byla zahalena. To vedlo k domněnce, že třebaš Rudolfoví hlava rozmlácena nebo z brokovnice ustřelena.

A ani ne za deset roků nešťastná císařovna Alžběta, choť Františka Josefa a matka Rudolfova, stala se obětí osudu rodiny. Zalem zdrcena odešla od dvora, a žila v ústraní; když jednou kračela po nabřeží v Ženevě, ve Švýcarsku, pouze komornou provázena, šilený anarchista Luecheni jí vrazil dýku do srdce. Ježto Alžběta neucítila ničeho, co by bývalo mohlo politického vraha pobouřiti, vražda ta to zvláště pamatuje na kletbu uherské hraběnky před čtyřiceti roky. A pouze rok před tím sestra císařovna Zofie, vévodkyně z A-

lencou uhořela při ohni dobročinného bazaru v Paříži.

A ještě jiné menší nehody a strasti strhly starého císaře. Jeho synovec, arcivévoda Jan, později známý jako obyčejný plavec a ztratil se na cestě po světě. Korunní princezna Louisa saská, jež byla rodem rakouskou arcivévodkyní, utekla s učitelem svých dědů, a potom hrála úlohu v dlouhé řadě skandálů. Jeho bratr, arcivévoda Leopold, rovněž svým poměrem k jistě herecům velmi málo ku etí Habsburského jména přidal.

Různé sňatky děti jeho rodiny, jež nerovně byly uzavřeny, také trápily starého císaře, neboť ohrožovaly budoucnost dynastie. Jediné dítě korunního prince Rudolfa, arcivévodkyně Alžběta, provdala se za prince Otta z Windischgraetzů. Před 10 lety říkalo se tomu věrná láska, ale před nedávnem princezna zastřelila manžela komorníka a herečku, již se její manžel kořil. Jiná vnučka císařovna, rovněž nazvaná Alžběta, a dítě jeho deery Gisely, uprchla s baronem Seefriedem.

Morganatický sňatek nástupce trůnu, zastřeleného arcivévoďy Františka Ferdinanda, jehož zavraždění v Sarajevě zhrloilo svět, byl zvláště trapný pro císaře, neboť velice nástupnictví popletl. Ježto děti Františka Ferdinanda byly z nástupnictví vyloučeny, arcivévoda Otto přirozeně stal se nástupcem. Tento vedl prostopásný život a stalo se jednou, že sebou přivedl domů opilé přátele, aby viděli jeho manželku v nočním obleku. Jindy zase skočil s koněm přes rakev při pohřbu a jiné ničemnosti prováděl. Zemřel v blázinci.

Dávno před smrtí Otty jeho syn arcivévoda Karel František Josef byl označen za následníka trůnu po Františku Ferdinandovi. Meč před tím muž, nyní 26letý, byl pečlivě od dětství za řízení císaře vychován, aby byl hodným nástupcem trůnu. Mladý arcivévoda má za manželku princeznu Zitu z rodu Bourbonů-Parma, jež je jednou z 19 bratrů a sester, z nichž aspoň deset je choromyslných. Lze z tohoto spojení očekávati dobrého výsledku? Bude kletba Habsburgů s nich snáta?

Tento krásný román ve třech dílech a čítající 523 stránek posleme na kteroukoliv adresu ve Spojených Státech

za \$1.50.

Adresujte ODVARKA BROS., Clarkson.

Pomsta Pytláku, "Věrní až do skonání", Zklamání závit!

Tri povídky v jedné knize od Karla Cerveny. — Posleme všechny tři povídky do kterékoli části Spojených Států vyplaceně

za 35ct.

ODVARKA BROS., Clarkson, Neb.